

A Széna tér – Húvösvölgy bicikliút biztonságosabbá tétele

A Széna tér–Húvösvölgy bicikliút Budapest központját köti össze Pesthidegkúttal, a Szilágyi Erzsébet fasor–Húvösvölgyi út–Ördögárok vonalában, a II. és a XII. kerületben. Az utat a környékbeli lakosokon kívül sok sportbiciklista is használja a Budai-hegység közelsége miatt. Az út több, mint egy évtizede létezik, de még mindig vannak balesetveszélyes pontjai, annak ellenére, hogy az évek során [két halállistára](#) is [felkerült](#). Javaslom, hogy néhány viszonylag egyszerű intézkedéssel csökkentsék a balesetveszélyt.

A bicikliút kb. 8 km hosszú és öt szakaszra oszlik, a Széna tértől indulva:

- A Retek utca mentén mind a gyalogjárdától, mind az úttesttől fizikailag el van választva a bicikliút.
- A Retek utca végétől a Szent János kórházig a bicikliút a Szilágyi Erzsébet fasor mentén fut a gyalogjárda mellett, amelytől nagyrészt színes festéssel van megkülönböztetve.
- A János kórháztól a Szilágyi Erzsébet fasor végéig, onnan pedig tovább a Húvösvölgyi úton a Versec sor elejéig a gyalogosok és a kerékpárosok közösen használnak egy közepesen széles aszfaltsávot.
- A Versec sor elejétől alacsony forgalmú mellékutcákon megy tovább a bicikliút a Páfrány utca végéig.
- A Páfrány utca végétől a Kőhegyi útig egy erdei utat követ a bicikliút.

Elsősorban a forgalmasabb útkereszteződések és a gyalogosforgalom jelentenek biztonsági kockázatot. A veszélyek csökkentése érdekében a következő változtatásokra van szükség az első három szakaszon:

1. Retek utca – Káplár utca – Szilágyi Erzsébet fasor kereszteződés észszerűsítése

A Retek utca végében a bicikliút keresztezi a Káplár utcát, majd magát a Retek utcát. Itt a biciklistáknak a Retek utcában elsőbbségük van, néhány méterrel odébb, egy gyors kanyar után a Káplár utcánál viszont megfordul a helyzet és a biciklisták kell elsőbbséget adniuk a gépkocsiforgalom részére. Ez a megoldás bonyolult, félreérthető és balesetveszélyes, ráadásul ellentmond a KRESZ szellemének. A Káplár utca vége ugyanis egyirányú a Szilágyi Erzsébet fasor irányából. Az onnan érkező gépkocsivezetők eleve lassan hajtanak a beláthatatlan jobbkanyarban, nagy többségük pedig most is elsőbbséget szokott adni a fasorral nagyjából párhuzamos úton hajtó biciklistáknak a KRESZ 31. §. 5b szellemében, mely szerint „Elsőbbséget kell adni ... jobbra bekanyarodó járművel a kerékpársávon vagy az úttest mellett levő, attól jobbra eső kerékpárúton, gyalog- és kerékpárúton érkező jármű és gyalogos részére.”

1. kép. A Retek utca – Káplár utca – Szilágyi Erzsébet fasor kereszteződés. Elöl a Káplár utcánál a biciklistáknak kell elsőbbséget adniuk; hátul a Retek utcánál övük az elsőbbség.

Fontos lenne egyszerűbbé és észszerűbbé tenni ezt az útkereszteződést azzal, hogy nemcsak a Retek utca, hanem a Káplár utca kereszteződésében is élvezzenek elsőbbséget a biciklisták. Ehhez át kell festeni a kereszteződést és nemcsak magában az útkereszteződésben, hanem már a kanyar előtt a Szilágyi Erzsébet fasoron is ki kell helyezni a megfelelő jelzőtáblákat („elsőbbségadás kötelező”, „kanyar után kereszteződés bicikliúttal”).

2. A Retek utca – János kórház szakasz felfestése

Ezen a forgalmas szakaszon a kerékpárutat a megépítéskor vörös festékekkel különböztették meg a mellette futó gyalogjárótól. A festék mára kifakult és nehezen észrevehető. Bizonyos fontos pontokon (például a Szilágyi Erzsébet fasor II. kerületi oldalán, valamint a Városmajor villamosmegálló és a Fogaskerekű vasút végállomása közötti gyalogátjárónál) azonban nem is festették fel a bicikliutat. Emiatt a szakasz nagy részén gyalogosok kerülhetnek a biciklisták útjába, és viszont.

Itt a teljes szakaszon fel kell festeni a bicikliutat, egyértelműen és feltűnően. Vörös úttest és fehér vagy sárga elválasztó vonal lenne ideális.

2. kép. Részlegesen elválasztott bicikliút a Szilágyi Erzsébet fasor II. kerületi oldalán, a Retek utca és az Ezredes utca között.

3. kép. Kifakult festésű bicikliút (jobbra) és festetlen gyalogjárda (balra) a Szilágyi Erzsébet fasor XII. kerületi oldalán.

3. Veszélyes kanyar felszámolása az 59-es villamos végállomásánál

Az 59-es villamos pályája a Szent János kórháznál egy hurkot ír le, mielőtt csatlakozna az 56-os és a 61-es villamos pályájához. Ott, ahol a kerékpárút a hurkot keresztezi, egy ív van felfestve, mely szembefordul a villamos indulásával.

Az ív vélhetően [egy korábbi lakossági panasz](#) folytán jött létre. Eredetileg itt is az 56-os és a 61-es villamos pályájával párhuzamosan futott a bicikliút, közvetlenül a szélső sín mellett, de a panaszos jelezte, hogy ez balesetveszélyes, mivel a biciklik kereke beragadhat a párhuzamosan futó sín vájatába. Ezután jöhetett létre az ív alakú kereszteződés.

Sajnos a mostani elrendezés is balesetveszélyes. Az ív az egyik végén éles, a másik végén tompa szögben keresztezi az 59-es villamos pályáját. Ahol éles szögben keresztezi, ott az óvatlan biciklista a kerekével beragadhat a sín vájatába. Magam is a szemtanúja voltam egy ilyen esetnek, amely szerencsére nem járt sérüléssel.

Az ívet úgy kell megváltoztatni, hogy a bicikliút végig derékszögben vagy tompa szögben keresztezze a síneket és ezzel csökkenjen a balesetveszély. Ezt az ív átfestésével lehet elérni, és szükség esetén a járdaszegély lesüllyesztésével a sínpálya keleti oldalán.

4. kép. A bicikliút keresztezi az 59-es villamos pályáját a Szent János kórház végállomásnál. Jobboldalt az 56-os és a 61-es villamos vonala.

4. Gyalogos- és bicikliforgalom szétválasztása a BKSZ-megállókban

A bicikliút több BKSZ-megállót is átszel: a Szent János kórház (56-os és 61-es villamos), a Nagyajtai utca (129-es, 156-os busz), a Budagyöngye (22-es buszcsalád, 129-es busz, Volánbusz) és az Akadémia (129-es busz) megállókat. Itt ahogy sincs elválasztva a bicikliút a megállók területétől. Nyilvánvaló kockázattal és konfliktusokkal jár a biciklisták keresztülvezetése a várakozók között.

Az elvárható minimum legalább a forgalmasabb megállónál (Szent János kórház, Budagyöngye) a biciklistákat jelzőtáblákkal, a járókelőket felfestéssel figyelmeztetni a kereszteződésre. Ezen felül fel kell mérni, hogy a felsorolt megállókban el lehet-e választani valamilyen módon a bicikliutat a gyalogosok által használható területtől.

5. kép. A gyalogos- és bicikliút átvezet a Nagyajtai utca buszmegállón.

6. kép. A gyalogos- és bicikliút átvezet a Budagyöngye buszmegállón (a várakozók száma a szokásosnál alacsonyabb).

5. Veszélyes útkereszteződés: Városmajor út – Szilágyi Erzsébet fasor

A bicikliút a Szent János kórház előtt keresztezi a Szilágyi Erzsébet fasort. A közlekedési jelzőlámpák itt egyszerre engedik át a biciklistákat és a Városmajor út felől jobbra kanyarodó gépjárműveket, utóbbiak pedig a gyalogoszebrán és a bicikliúton át kanyarodnak a Szilágyi Erzsébet fasorra. Az autóvezetők viszont nem látnak rá jól a kanyarban a Városmajor felől érkező biciklistákra, az esetleges figyelmetlenség pedig balesetet okozhat.

Célszerű megerősíteni a bicikliút felfestését az útkereszteződésben, a Városmajor út végénél, a jelzőlámpánál pedig figyelmeztető táblát kihelyezni az autóvezetők számára.

6. Veszélyes útkereszteződések: a Szilágyi Erzsébet fasor, illetve a Hűvösvölgyi út és mellékutcaik

A Szent János kórház és a Kelemen László utca között a Szilágyi Erzsébet fasor és a Hűvösvölgyi út számos mellékutcaját keresztezi a bicikliút a II. kerületi oldalon. Itt veszélyt jelent, hogy a bicikliút fák és bokrok között fut, és így nem mindig lehet belátni a főútvonalról. A bekanyarodó autók kötelesek elsőbbséget adni, de ha ezt nem teszik meg, ez veszélyt jelent.

Célszerű a bicikliutat a kereszteződésekben erősebb felfestéssel jelezni, a kereszteződések előtt pedig elsősorban az északi (II. kerületi) oldalon kihelyezett táblákkal figyelmeztetni a bicikliútra a gépkocsivezetőket.

Kiss Dániel
Budapest, 2020 december